

Hoorzitting in de Commissie Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid van het Vlaams Parlement

**‘Hoe draagt innovatie bij tot het duurzaam en betaalbaar
produceren van voedsel?’**

Joris Relaes
Woensdag, 20 maart 2019

ILVO

Instituut voor Landbouw-,
Visserij- en Voedingsonderzoek

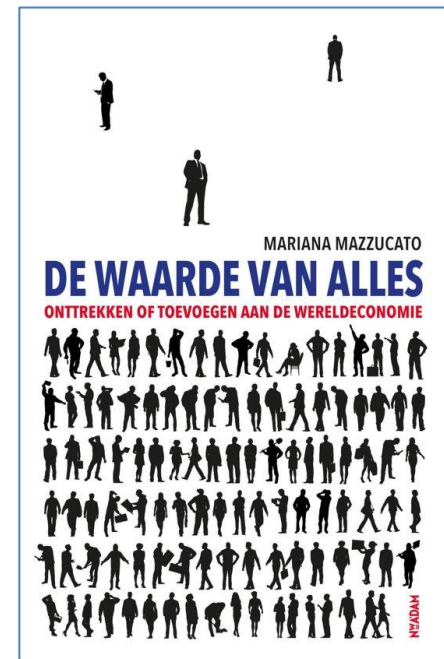
- Wetenschappelijke instelling van de Vlaamse overheid (VWI)
- Oorsprong 85 jaar geleden
- Geregionaliseerd in 2003

- Vestigingen in Merelbeke, Melle, Oostende

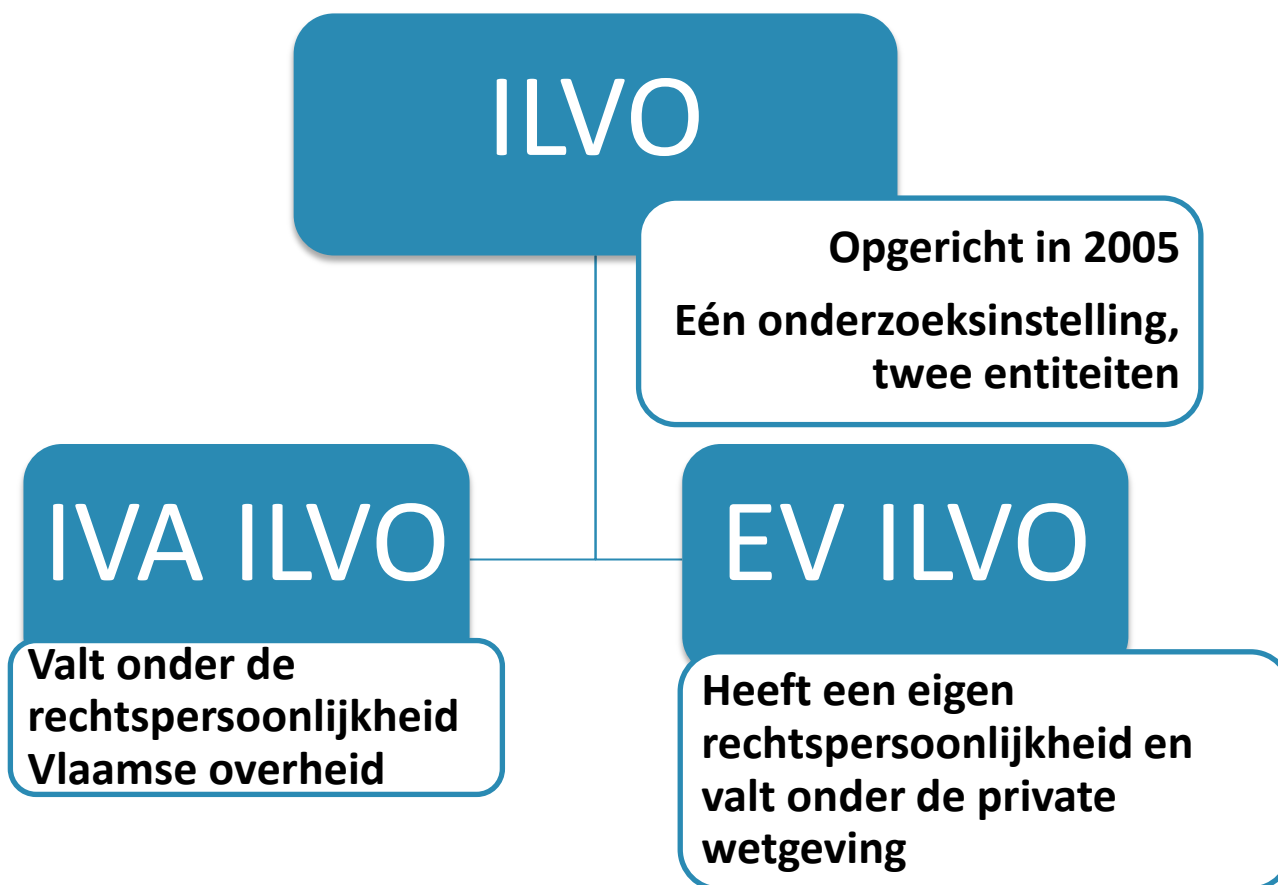
Mariana Mazzucato

‘The government has to step up not to step back’

“The failure to recognise the role of the government in driving innovation may well be the greatest threat to rising prosperity.” *Martin Wolf FT*

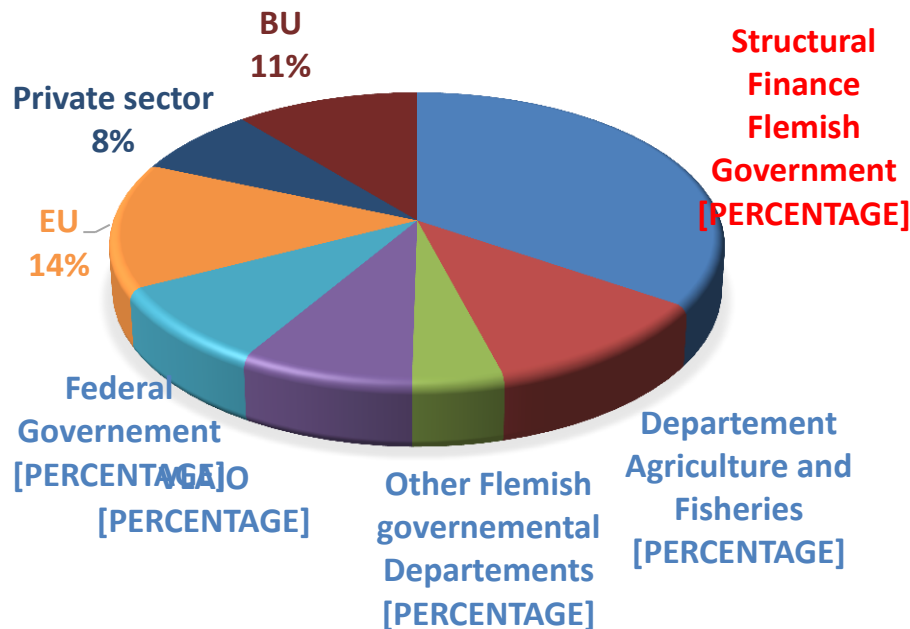
Eén instituut, twee entiteiten

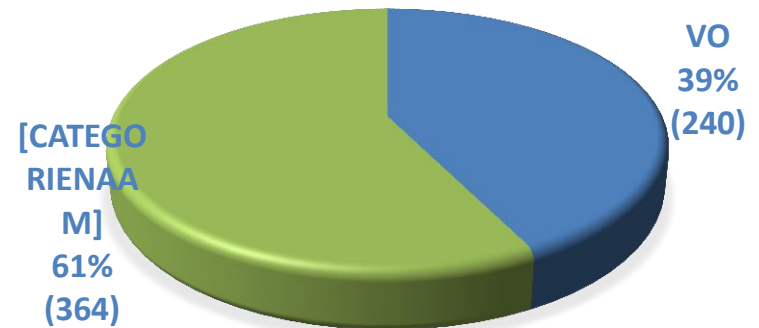
Economic resources: +/- 55 million euro

Human resources: 604 persons

ECONOMIC RESOURCES

HUMAN RESOURCES

ILVO in Merelbeke, Melle

ILVO

Instituut voor Landbouw-,
Visserij- en Voedingsonderzoek

Toekomstvisie ILVO: naar 2020 en verder

Onderzoek voor
een duurzame
en rendabele
landbouw-
en voedselproductie

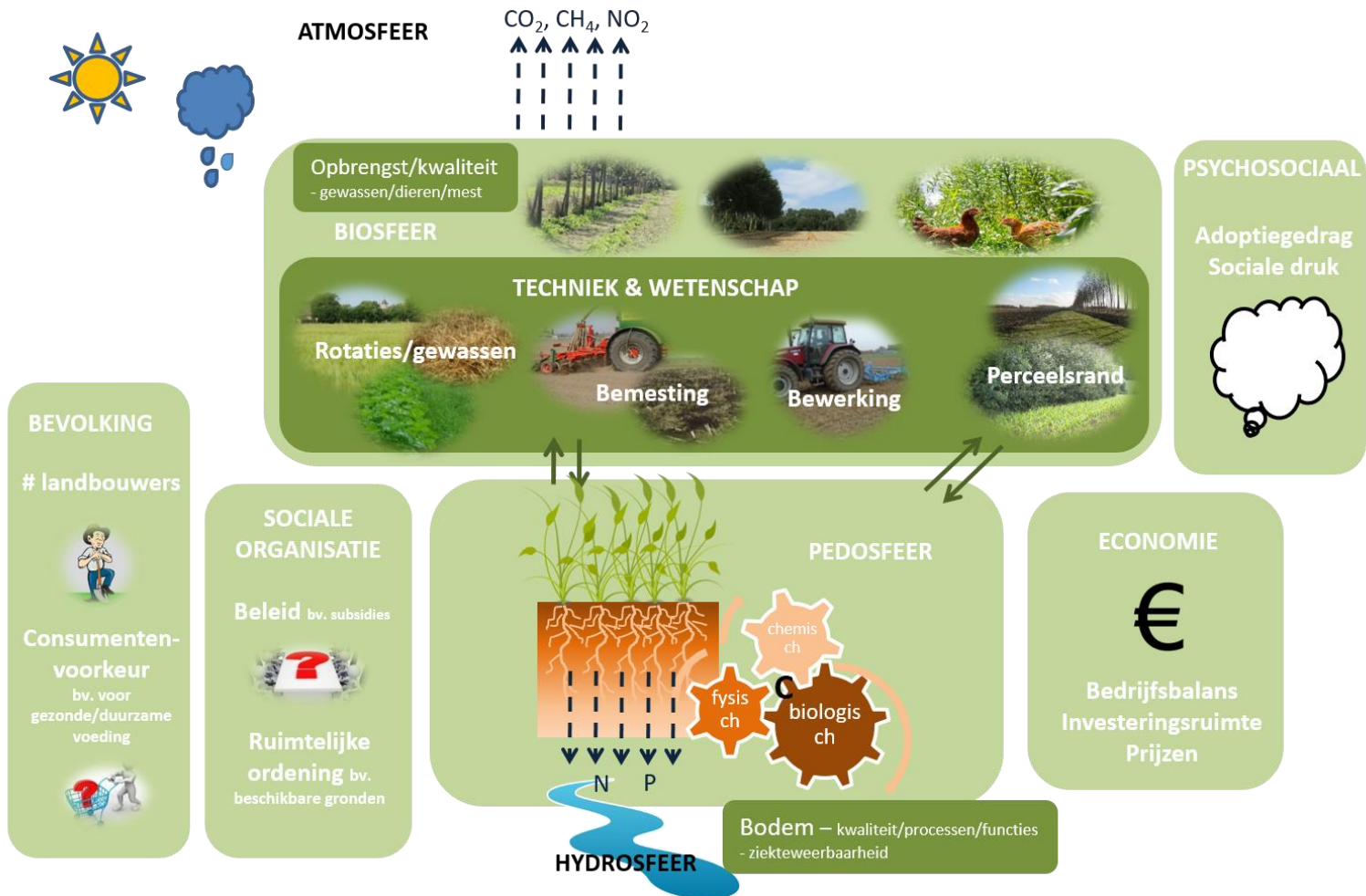

Vlaanderen
is landbouw & visserij

Praktijk oefening

Gezonde bodem – algemeen thema

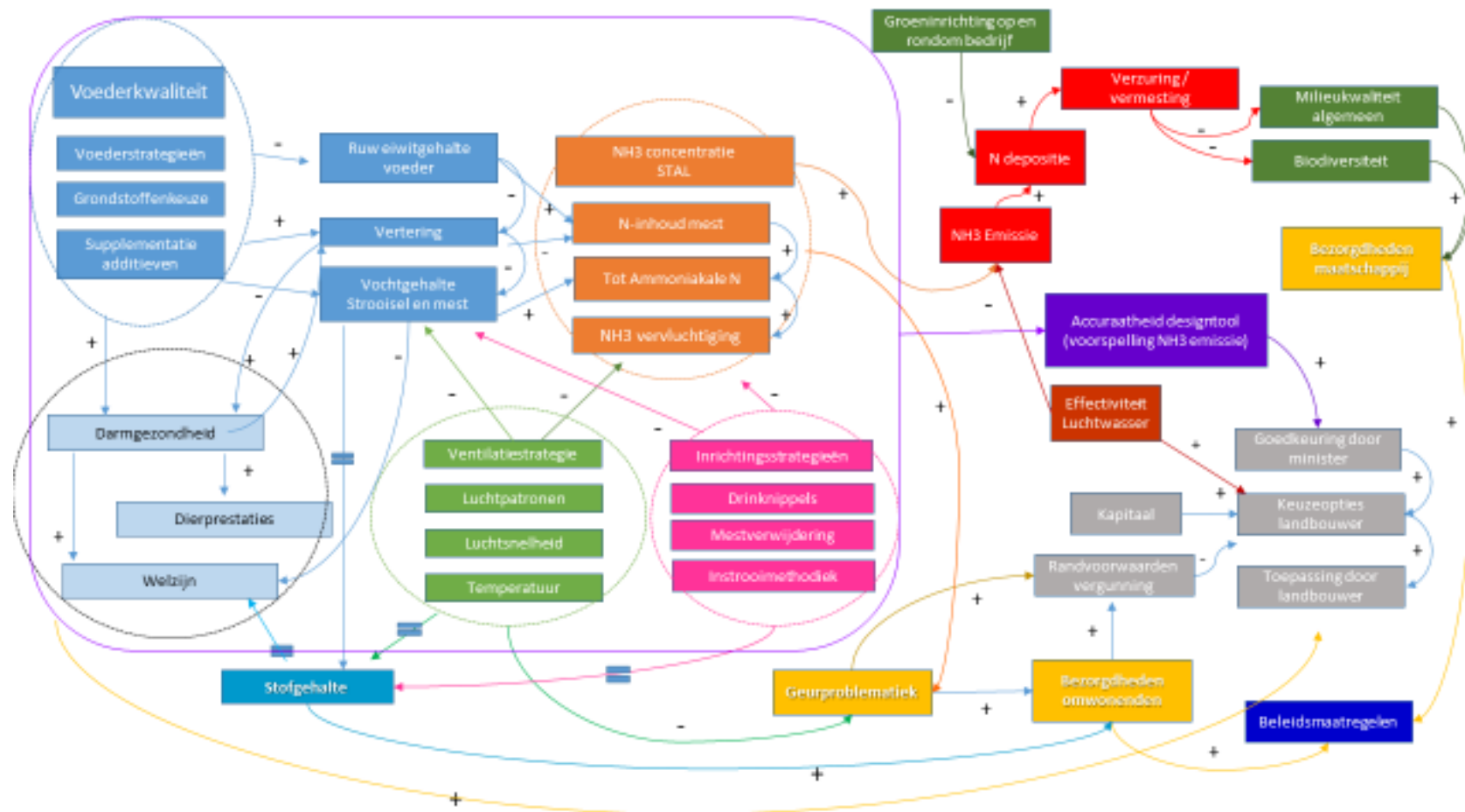
Jane De Bode, Eva Kerselaers, Lieve De Cock, Laure Triste,
Marijke Verheghe, Greet Ruyschaert

Praktijk oefening

Emissieproblematiek in de pluimveesector

Marc Heyndrickx, Peter Demeyer, Jonas Van Lancker, Frederik Leen, Bert Reubens, Ellen Lambrecht, Evelyne Delezie

Inhoudelijke thema's van de ILVO onderzoeksvisie

1. Gezonde gewassen, dieren en bodem voor een gezonde voeding
2. Maatschappelijk gedragen dierlijke productie
3. Meerwaardecreatie – rendabele productiesystemen
4. Bio-economie
5. Gezonde en kwaliteitsvolle voeding
6. Plattelandsontwikkeling in de Metropool Vlaanderen
7. Duurzame mariene productie
8. Expertise centrum Landbouw en Klimaat

De landbouw in Vlaanderen vandaag

Er doet zich een dubbele beweging voor:

- **Het lokale model**

(korte keten, zelfoogstboerderijen (CSA), voedselabonnementen, stadslandbouw,.....)

- **Het Smart Farming model**

(milieu- en efficiëntiewinsten door het omarmen van de nieuwe technologische mogelijkheden)

Onderzoek naar nieuwe socio-economische modellen

- Agro-ecologische landbouw
- Community Supported Agriculture (CSA)
- Korte Keten landbouw
- Biolandbouw
- Agro-forestry
- Voedsel- en landbouwparken

Nieuwe technologische mogelijkheden

Ik verwacht veel van de mogelijkheden van
precisielandbouw en **big data**

Meer preventief handelen in de veehouderij door allerlei sensoren (kauwsensoren, stapsensoren, hoestsensoren,.....)

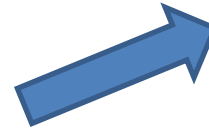
Bemesting op maat van de plant i.p.v. op maat van het veld

Maar sterke 'technofobe' reflexen in de westerse samenleving wat landbouw en voeding betreft

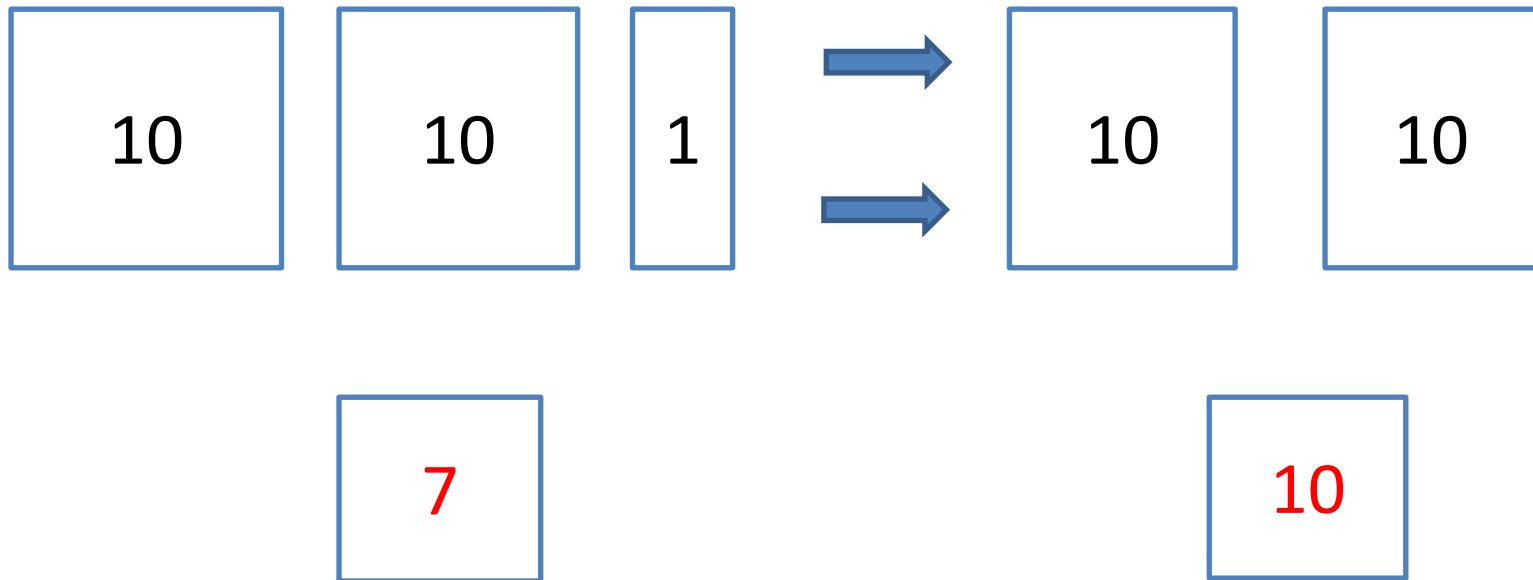
Schaalvergroting een emotioneel geladen debat

- Is het probleem de schaalgrootte?
- Of is het probleem de industrialisering van de productieprocessen? Landbouw is de enige economische sector die werkt met **levende materie**. Is emotioneel geladen, en brengt **ethische vragen** met zich mee.
- Wordt de grootte van een bedrijf afgetoetst t.o.v. een (onrealistisch) idyllisch beeld van een landbouwbedrijf (boerderij) dat in ons collectief geheugen is opgeslagen?

Schaalvergroting :

“hoe evolueert het gemiddelde bedrijf?”

- groei sectorgemiddelde > groei bij bedrijven die gebleven zijn

Daling van het aantal bedrijven zet zich onverminderd door

- Er komen jaarlijks zo'n 1000 bedrijfszetels vrij
- Vooral een aantal R.O. uitdagingen, zeker in het licht van de 'betonstop':
- Een persoonlijke bedenking:
 - Zonevrijeemde basisrechten te ruim
 - We moeten meer inzetten op agrarische reconversie

Begeleiding nodig voor de bedrijven die zullen stoppen

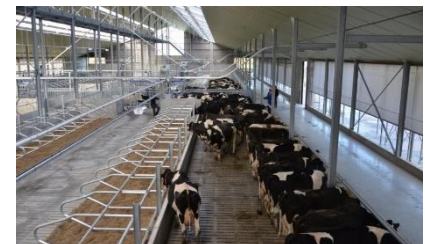
- Geen geld voorzien om bedrijven uit te kopen, schiet zijn doel voorbij (cfr. opkoopregeling in de veehouderij uit het verleden)
- Wel investeren in reconversie (bijvoorbeeld i.s.m. VDAB heroriëntering van landbouwers in de richting van andere beroepen (de voedingsindustrie))

Expertisecentrum Landbouw en Klimaat

‘Werken aan oplossingen voor landbouw en klimaat’

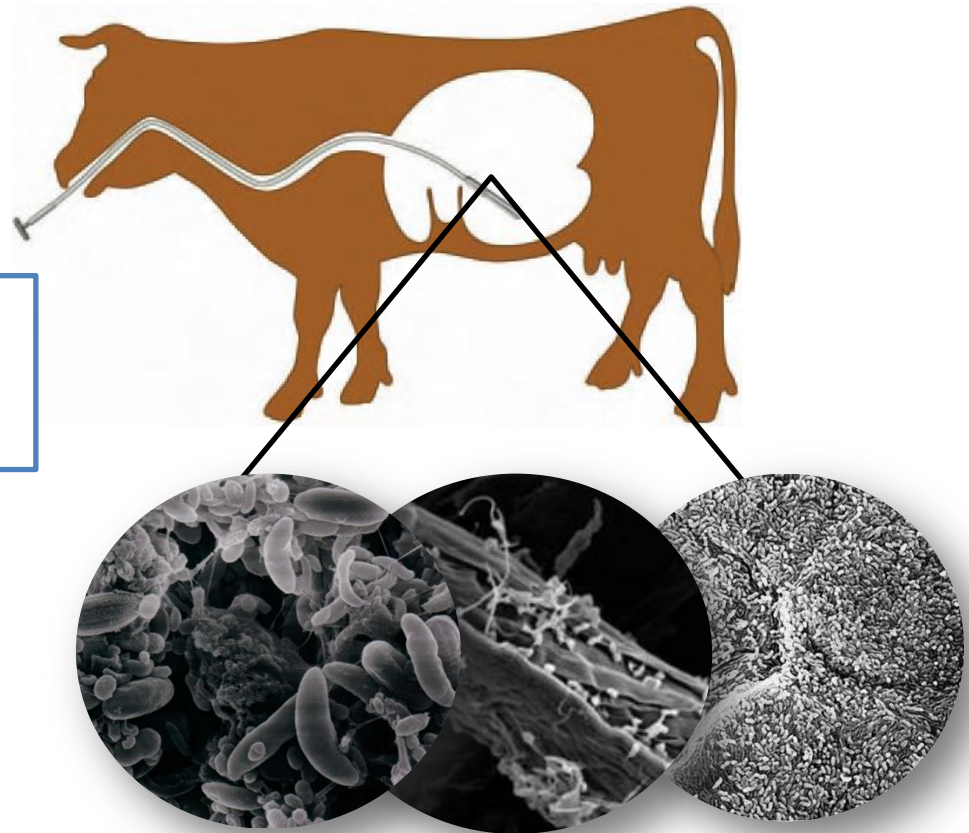
ILVO Mitigatieonderzoek: Gasuitwisselingskamers, Greenfeeds

Methaanutstoot verminderen

- ☐ Andere rantsoenen
- ☐ Voederadditieven
- ☐ Verbeterd management

Reeds 34% reductie van de methaanutstoot in onderzoeksomstandigheden

Iets om over na te denken: 'klimaatvriendelijke' melkproductie in Europa

- Melkproductie in 2016 in **India** en in de **EU**
elk ongeveer **160 miljard liter melk**
- In **India** gemiddelde productie:
1300 liter/koe **aantal koeien: 122 miljoen**
- In **Europa** gemiddelde productie :
7000 liter/per koe, **aantal koeien 23 miljoen**

Eiwittransitie: van dierlijk naar plantaardig eiwit

- Soja-veredelingsprogramma

- Vegetarische producten en hybride producten in de Food Pilot

FOOD PILOT
VAN IDEE TOT PRODUCT

Tot slot: een kruistocht voor een gezonde bodem

- Onze vruchtbare bodems koesteren!
- Preventief werken
- Weerbaarheid verhogen
- Nieuwe wetenschappelijke technieken brengen het bodemmicrobioom snel in kaart (genomics)

Tot slot: een kruistocht voor een gezonde bodem

- Goed voor de bodemvruchtbaarheid
- Goed voor de weerbaarheid van de planten
- Goed voor de biodiversiteit/natuur
- Goed voor het klimaat
- Goed voor het tegengaan van erosie
- Goed voor het in standhouden van het landbouwkapitaal

Grond, Grond, Grond

- ✓ Beschikbaarheid (R.O)
- ✓ Betaalbaarheid (Pacht)
- ✓ Kwaliteit

Tot slot: een kruistocht voor een gezonde bodem

- Enkel persoonlijke bedenkingen.....:
 - Enkel Europese inkomenssteun voor landbouwgronden die aan een minimale kwaliteit voldoen?
 - Voedingssector rapporteert in zijn duurzaamheidsrapporten over de kwaliteit van de bodems waarop hun producten geteeld worden?
 - Kwaliteit van de bodem een element in de verkoopprijs/pachtprijs?
 - Een bodempaspoort een garantiebewijs voor een goede bodem?

Dank u wel !

Instituut voor Landbouw-
en Visserijonderzoek
Burg. Van Gansberghelaan 92
9820 Merelbeke – België
T + 32 (0)9 272 25 00
F +32 (0)9 272 25 01

ilvo@ilvo.vlaanderen.be
www.ilvo.vlaanderen.be

Vlaanderen
is landbouw & visserij

ILVO

Instituut voor Landbouw-,
Visserij- en Voedingsonderzoek